

Súd:	Najvyšší súd SR
Spisová značka:	3Oboer/82/2014
Identifikačné číslo spisu:	8204110276
Dátum vydania rozhodnutia:	24.02.2015
Meno a priezvisko:	JUDr. Ľubomíra Kúdelová
Funkcia:	sudca
ECLI:	ECLI:SK:NSSR:2015:8204110276.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v exekučnej veci oprávneného POHOTOVOSTĚ, s. r. o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO: 35 807 598, zastúpeného advokátskou kanceláriou: Fridrich Paľko, s. r. o., so sídlom Grösslingova 4, 811 09 Bratislava, IČO: 36 864 421, proti povinnému MUDr. A. J., nar. XX. E. XXXX, bytom E., za účasti vedľajšieho účastníka na strane povinného Združenie na ochranu občana spotrebiteľa HOOS, so sídlom Vážecká 16, 080 05 Prešov, IČO: 42 176 778, o vymoženie 1 327,76 Eur s príslušenstvom, vedenej na Okresnom súde Bardejov pod sp. zn. 1Er/24/2004, o dovolaní oprávneného proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove zo dňa 30.mája 2013 č. k. 2CoE/59/2013-60 a o návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania, takto

rozhodol:

- I. Návrh oprávneného na prerušenie dovolacieho konania z a m i e t a .
- II. Dovolanie oprávneného o d m i e t a .
- III. Povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania n e p r i z n á v a .

Odôvodnenie

Okresný súd Bardejov poveril súdneho exekútora, aby vykonal exekúciu na základe notárskej zápisnici č. N 3807/2003, NZ 91864/2003, spísanej 14. októbra 2003 notárom JUDr. Ondrejom Ďuriačom.

Okresný súd Bardejov uznesením z 17. októbra 2012, č. k. 1Er/24/2004-37 exekúciu zastavil. Vstup vedľajšieho účastníka nepripustil. Vyslovil, že o trovách exekúcie rozhodne po právoplatnosti tohto rozhodnutia.

V odôvodnení svojho rozhodnutia uviedol, že vedľajšieho účastníka nepripusti do konania z dôvodu, že vedľajšie účastníctvo podľa ustanovenia § 93 O. s. p. je v exekučnom konaní pojmovovo vylúčené.

V danej veci je exekučným titulom notárska zápisnica, ktorá obsahuje vyhlásenie substituenta advokáta Mgr. Tomáša Kušníra, konajúceho na základe plnej moci obsiahnutej v zmluve o spotrebiteľskom úvere, ktorý mal byť povinným splnomocnený na spísanie notárskej zápisnice ako exekučného titulu. Súd splnomocnenie obsiahnuté v zmluve o úvere vyhodnotil ako neplatné z viacerých dôvodov, konkrétne splnomocnenie malo byť udelené v čase, keď ešte žiadny dlh neexistoval, splnomocnenie je neurčité,

všeobecné a absolútne neplatné. Notárska zápisnica je preto ako exekučný titul neúčinná a nemôže byť podkladom pre vykonanie exekúcie. Na základe uvedeného súd vyhlásil exekúciu za neprípustnú a exekúciu zastavil v zmysle § 57 ods. 1 písm. g/ Zákona č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (Exekučný poriadok) a o zmene a doplnení ďalších zákonov (ďalej len „Exekučný poriadok“).

Na odvolanie oprávneného Krajský súd v Prešove, ako súd odvolací, napadnuté uznesením uznesenie súdu prvého stupňa v časti zastavenia exekúcie potvrdil, v časti nepripustenia vedľajšieho účastníka na strane povinného zrušil a vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie a návrh oprávneného na prerušenie konania zamietol.

K návrhu oprávneného na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“) poukázal na judikatúru Súdneho dvora EÚ, ktorá nepodporuje právny názor oprávneného. Je vecou členských štátov, aby sa vyrovnali s otázkou, či v konkrétnom prípade ide o neprijateľnú zmluvnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve (C237/02).

Odvolací súd preskúmal napadnuté uznesenie a vyslovil, že pokiaľ ide o notársku zápisnicu ako exekučný titul, kladie zákon hlavný dôraz na výslovný súhlas povinného s exekúciou, pretože až tento prejav vôle povinného realizuje z notárskej zápisnice verejnú listinu spôsobilú byť exekučným titulom. Odvolací súd v zhode so súdom prvého stupňa konštatoval, že pri zastupovaní povinného pri spisovaní notárskej zápisnice došlo k zjavnému porušeniu zákona, pretože za povinného uznala záväzok osoba, ktorej záujmy boli v rozpore so záujmami zastupovaného. Vyplyva to už len samotnej skutočnosti, že oprávnený predformuloval splnomocnenca vo formulárovej zmluve o úvere, a teda nešlo o výber zástupcu zo strany povinného. Za povinného tak konal advokát, ktorý o povinnom mohol mať v čase prijatia splnomocnenia len takú vedomosť, že je v omeškaní s plnením peňažného záväzku, a že si ho povinný nevybral. Súd prvého stupňa preto správne uzavrel, že notárska zápisnica ako exekučný titul je v rozpore so zákonom a nemá tak vlastnosť materiálnej vykonateľnosti.

Odvolanie vedľajšieho účastníka vyhodnotil ako dôvodné s odkazom na novelizované ustanovenie § 93 ods. 2 O. s. p. /zákon č. 384/2008 Z. z./.

Proti uzneseniu odvolacieho súdu podal oprávnený dovolanie, ktoré odôvodnil ustanovením § 241 ods. 2 písm. a/ a § 237 písm. a/ O. s. p., že súd rozhodol nad rámec zverenej právomoci, ustanovením § 237 písm. d/ O. s. p., že v tej istej veci sa už právoplatne rozhodlo, ustanovením § 237 písm. f/ O. s. p., že súd svojím postupom odňal možnosť konať pred súdom, ustanovením § 241 ods. 2 písm. b/ O. s. p., že konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ustanovením § 241 ods. 2 písm. c/ O. s. p., že rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci. Navrhol, aby dovolací súd napadnuté uznesenie odvolacieho súdu a uznesenie súdu prvého stupňa zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Zároveň si uplatnil náhradu trov dovolacieho konania a navrhol, aby dovolací súd rozhodol o odložení vykonateľnosti napadnutého uznesenia.

Podľa jeho názoru, exekučný súd nie je oprávnený skúmať materiálnu správnosť exekučného titulu - notárskej zápisnice. Vo veci je daná prekážka právoplatne rozhodnutej veci - o materiálnych a formálnych podmienkach vykonateľnosti exekučného titulu sa rozhodovalo v čase, keď už o nich bolo právoplatne rozhodnuté vydaním poverenia na vykonanie exekúcie. Odňatie možnosti pred súdom konať vyvodzoval zo skutočnosti, že súdy nevyzvali a ani inak nekomunikovali s oprávneným o jeho právnych a skutkových návrhoch, a že svoje rozhodnutie nedostatočne odôvodnili. Odňatie možnosti konať pred súdom videl aj v tom, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci pojednávanie, aj keď tak v zmysle § 57 ods. 5 Exekučného poriadku boli povinné urobiť a že exekučný súd neumožnil oprávnenému viesť kontradiktórne súdne konanie.

Oprávnený navrhol, aby dovolací súd konanie prerušil podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p. a Súdnemu dvoru Európskej únie na základe čl. 267 Zmluvy o fungovaní Európskej únie predložil prejudiciálne

otázky, ktoré formuloval do dvoch bodov.

Najvyšší súd Slovenskej republiky, ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O. s. p.), po zistení, že dovolanie podal včas oprávnený zastúpený advokátom (§ 241 ods. 1 veta druhá O. s. p.), bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p.) skúmal, či je dôvodný jeho návrh na prerušenie dovolacieho konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

K podobnému návrhu oprávneného na prerušenie dovolacieho konania sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutia z 17. marca 2014 sp. zn. 3Oboer/108/2013, 29. apríla 2014 sp. zn. 3Oboer/75/2013, z 19. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/179/2013, z 15. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/208/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/147/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/139/2013, z 21. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/234/2013 na ktoré v podrobnostiach poukazuje s tým, že s právnymi závermi v nich vyjadrenými sa stotožňuje aj v preskúmvanej veci, pre účely ktorej opakuje, že Súdny dvor Európskej únie má právomoc vydať rozhodnutie o prejudiciálnych otázkach, ktoré sa týkajú: a/ výkladu zmlúv; b/ platnosti a výkladu aktov inštitúcií, orgánov alebo úradov alebo agentúr Európskej únie. Pokiaľ ale procesný postup súdov vo veci, v ktorej sa navrhuje prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O. s. p., má podklad v aplikácii vnútroštátneho práva, nie je žiadny dôvod pre prerušenie konania. Z určujúceho hľadiska teda išlo zo strany súdov nižších stupňov o aplikáciu a interpretáciu vnútroštátnych právnych predpisov (Občianskeho zákonníka a Exekučného poriadku). Dovolací súd vzhľadom na to nedôvodný návrh na prerušenie konania zamietol.

V ďalšom dovolací súd bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O. s. p. skúmal, či oprávneným podané dovolanie smeruje proti rozhodnutiu proti ktorému ho zákon pripúšťa.

Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa. V prejednávanej veci smeruje dovolanie proti uzneseniu odvolacieho súdu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú uvedené v § 239 ods. 1 a 2 O. s. p., dovolateľom napadnuté uznesenie ale nevykazuje znaky žiadneho z nich. Dovolanie oprávneného preto podľa § 239 ods. 1 a 2 O. s. p. prípustné nie je.

Oprávnený procesné vady konania v zmysle § 237 písm. b/, c/, e/ a g/ O. s. p. netvrdil a existencia týchto vád nevyšla v dovolacom konaní najavo. Prípustnosť jeho dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

K obsahovo rovnakým námietkam oprávneného, z ktorých vyvodzuje prípustnosť a opodstatnenosť jeho dovolania podaného v preskúmvanej veci, sa už Najvyšší súd Slovenskej republiky vyjadril vo viacerých iných skutkovo a právne obdobných právnych veciach, v ktorých ten istý oprávnený vystupoval v procesnom postavení dovolateľa. Ako príklad uvádza Najvyšší súd Slovenskej republiky rozhodnutia z 29. apríla 2014 sp. zn. 3Oboer/75/2013, z 19. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/179/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/147/2013, z 29. júla 2014 sp. zn. 3Oboer/139/2013 a z 17. júna 2014 sp. zn. 3Oboer/165/2013 a konštatuje, že právne závery, ku ktorým dospel v týchto rozhodnutiach, sú plne opodstatnené aj v preskúmvanej veci.

V rozhodnutiach uvedených v predchádzajúcom odseku Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatoval, že:

1. prípustnosť dovolania z dôvodu nedostatku právomoci súdu (§ 237 písm. a/ O. s. p.) je daná iba ak súd rozhodol vo veci, o ktorej nemal rozhodnúť; rozhodovanie súdov v exekučných veciach ale vyplýva priamo zo zákona (viď napríklad § 29, § 38 ods. 3 a § 44 ods. 1 Exekučného poriadku),
2. vydanie poverenia na vykonanie exekúcie, nie je rozhodnutím o veci samej, a preto nezakladá prekážku právoplatne rozhodnutej veci v zmysle v § 237 písm. d/ O. s. p. (viď aj rozhodnutie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky z 01. februára 2012 sp. zn. 5Cdo/205/2011 a tiež Ústavného súdu Slovenskej republiky z 13. júna 2012 sp. zn. III. ÚS 254/2012),

3. ustanovenie § 237 písm. e/ O. s. p. dopadá iba na prípady, kedy súd prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebola splnená jedna z procesných podmienok konania - nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania vo veci, ktorá nemôže začať bez návrhu; v danom prípade ale bol podaný návrh na vykonanie exekúcie,

4. Exekúciu možno vykonať aj na podklade notárskej zápisnice, ktorá má náležitosti uvedené v § 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku; ak tieto náležitosti nemá, nejde o vykonateľný exekučný titul. Ak je za exekučný titul označená notárska zápisnica, je exekučný súd povinný skúmať, či na jej podklade možno vykonať exekúciu (porovnaj obdobne R 58/1997). Pokiaľ notárska zápisnica nie je vykonateľný exekučný titul, je exekúcia neprípustná, čo je dôvod na zastavenie exekučného konania (I. ÚS 151/2011 a I. ÚS 155/2011). Najdôležitejšou náležitosťou notárskej zápisnice ako exekučného titulu je súhlas povinnej osoby s vykonateľnosťou notárskej zápisnice. Ak niekto ako zástupca vysloví za povinnú osobu takýto súhlas napriek tomu, že nie je oprávnený za ňu konať, nejde o súhlas povinnej osoby. Zastupovať iného nemôže ten, záujmy ktorého sú v rozpore so záujmami zastúpeného (§ 22 ods. 2 Občianskeho zákonníka) - o taký prípad ide tiež vtedy, keď určitý nebankový subjekt má vopred vytypovaného „zástupcu“ druhej zmluvnej strany, následné úkony ktorého sledujú nie záujmy ním zastupovanej zmluvnej strany, ale záujmy nebankového subjektu. Dohoda o zastúpení je v tomto prípade neplatná (§ 39 Občianskeho zákonníka), preto je absolútne neplatný aj Mgr. Tomášom Kušnírom udelený „súhlas“ s vykonateľnosťou notárskej zápisnice, v dôsledku čoho chýba podstatná náležitosť jej materiálnej vykonateľnosti (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku),

5. Ak sa exekúcia navrhuje na podklade notárskej zápisnice, ktorá nemá náležitosti vykonateľného exekučného titulu (§ 41 ods. 2 písm. c/ Exekučného poriadku), ide o dôvod, so zreteľom na ktorý treba žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (prípadne, ak táto okolnosť vyjde najavo až po poverení súdneho exekútora, exekučné konanie zastaviť).

6. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd pri skúmaní, či je exekučný titul vykonateľný (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku), vychádza z tvrdení oprávneného v návrhu na vykonanie exekúcie a z exekučného titulu a nevykonáva dokazovanie (ako procesnú činnosť súdu osobitne upravenú v ustanoveniach § 122 až § 124 O. s. p.), lebo je postačujúce, ak sú rozhodujúce skutočnosti dostatočne osvedčené okolnosťami vyplývajúcimi zo spisu,

7. nejde o vadu konania v zmysle § 237 písm. f/ O. s. p., ak súd oboznamovanie s obsahom listín, ktoré je zamerané na posúdenie, či k návrhu na vykonanie pripojený exekučný titul je formálne aj materiálne vykonateľný, nevykonával na pojednávaní a za prítomnosti oprávneného a povinného; obdobne - teda aj bez nariadenia pojednávania, vykonania dokazovania a osobnej účasti oprávneného - môže exekučný súd dospieť k tomuto záveru aj pri riešení identickej otázky (vykonateľnosti exekučného titulu) v neskorších štádiách exekučného konania,

8. ak exekučný súd pri preskúmaní exekučného titulu vychádza z iných dôkazov než tých, ktoré sú výslovne uvedené v § 44 ods. 2 Exekučného poriadku (exekučný titul, návrh na vykonanie exekúcie a žiadosť o vydanie poverenia) a na tomto základe posúdi exekučný titul v neprospech oprávneného, je povinný dať mu možnosť vyjadriť sa k podkladom svojho preskúmania. Pre udržateľnosť napadnutého postupu a uznesení však postačuje, aby bola zásada kontradiktórnosti dodržaná v konaní ako celku. (pozri aj stanovisko Ústavného súdu Slovenskej republiky, sp. zn. PLz. ÚS 1/2014, prijaté na neverejnom zasadnutí pléna dňa 7. mája 2014).

Tieto právne závery (viď 1. až 8.) zastáva Najvyšší súd Slovenskej republiky aj v preskúmanej veci. Osobitne k námietke oprávneného, že súdy oboch stupňov nevytýčili vo veci ústne pojednávanie aj keď podľa zákona tak boli povinné urobiť, Najvyšší súd Slovenskej republiky konštatuje, že tak ako správne poznamenal oprávnený, zákonom č. 230/2012 Z. z. účinným od 09. augusta 2012 (zákon bol účinný do 31. decembra 2012) bol novelizovaný Exekučný poriadok, ktorý ustanovenie § 57 Exekučného poriadku doplnil o ods. 5, v zmysle ktorého súd nariadi pojednávanie, ak rozhoduje podľa § 57 ods. 1 písm. g/ a k/ Exekučného poriadku. Ustanovenie § 57 ods. 5 Exekučného poriadku bolo 01. januárom 2013 zrušené. Dovolateľ namietal, že pokiaľ súd prvého stupňa v danom prípade vyhlásil exekúciu za neprípustnú a následne ju zastavil, mal postupovať podľa uvedeného ustanovenia. Tvrdenie dovolateľa však nie je dôvodné, nakoľko súd prvého stupňa v danom prípade exekúciu vyhlásil za neprípustnú a exekúciu zastavil uznesením z 01. februára 2013. Z uvedeného je zrejmé, že súdu prvého stupňa v danom prípade zo zákona nevyplývala povinnosť nariadiť pojednávanie, nakoľko táto povinnosť už od

01. januára 2013 z Exekučného poriadku nevyplýva, preto súd prvého stupňa nepochybil, keď pojednávanie nenariadil. Odvolací súd v danom prípade postupoval v súlade s ustanovením § 214 ods. 2 O. s. p., ak o odvolaní oprávneného rozhodol bez nariadenia pojednávania. V danej veci nebolo potrebné zopakovať alebo doplniť dokazovanie v zmysle § 214 ods. 1 O. s. p. a rovnako nebol splnený ani jeden z ostatných dôvodov (§ 214 ods. 1 písm. b/, c/ a d/ O. s. p.), pre ktoré predseda senátu odvolacieho súdu musí vždy nariadiť pojednávanie. Z uvedeného vyplýva, že nariadenie pojednávania bolo v danom prípade na úvahe odvolacieho súdu.

Dovolateľom namietaná neúplnosť alebo nesprávnosť skutkových zistení súdov, nepreskúmateľnosť ich rozhodnutí (R 111/1998 a tiež III. ÚS 551/2012) a nesprávnosť právneho posúdenia, na ktorých tieto rozhodnutia spočívajú (R 54/2012), nie sú vady konania v zmysle § 237 O. s. p. a prípustnosť dovolania nezakladajú.

Vzhľadom na to, že v dovolacom konaní sa nepotvrdila existencia procesných väd konania tvrdených dovolateľom, nevyšli najavo ani iné vady uvedené v § 237 O. s. p. a prípustnosť podaného dovolania nevyplýva z § 239 O. s. p., Najvyšší súd Slovenskej republiky odmietol procesne neprípustné dovolanie oprávneného podľa § 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 218 ods. 1 písm. c/ O. s. p.

Oprávnený z procesného hľadiska zaviniť, že sa konanie o jeho odvolaní muselo zastaviť a vznikla mu povinnosť nahradiť povinnému trovy tohto konania (§ 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 146 ods. 2 O. s. p.). V konaní o jeho dovolaní vzniklo procesne úspešnému povinnému právo na náhradu trov konania proti oprávnenému, ktorý úspech v dovolacom konaní nemal (§ 243b ods. 5 O. s. p. v spojení s § 224 ods. 1 O. s. p. a § 142 ods. 1 O. s. p.). Najvyšší súd Slovenskej republiky nepriznal povinnému náhradu trov odvolacieho a dovolacieho konania, pretože nepodal návrh na ich priznanie (§ 151 O. s. p.).

Toto rozhodnutie prijal senát Najvyššieho súdu Slovenskej republiky pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.